

IZ RIBARSKE PRAKSE

Novi zakon o ribarstvu BiH

U Službenom listu SR BiH broj 38, od 6. decembra 1968. godine objavljen je novi Zakon o slatkovodnom ribarstvu SR Bosne i Hercegovine. Iako pri donošenju zakona nisu usvojeni svi predlozi za izmjene dopune i mišljenja Saveza sportskih ribolovaca Bosne i Hercegovine, ipak je novi zakon bolje i potpunije riješio mnoga pitanja vezana za unapređenje ribarstva i razvoj sportskog ribolova i ribolovnog turizma.

Novi zakon određuje, kao i stari zakon, da je riblji fond u ribolovnim vodama društvena svojina, ali je određenije postavio njegovu namjenu i korišćenje. Po odredbama novog zakona riblji fond ima trojaku namjenu i treba da služi za razvijanje sportskog ribolova, ribolovnog turizma i za vršenje privrednog ribolova. Zakonom je precizirano šta se smatra sportskim ribolovom, ribolovnim turizmom, a šta privrednim ribolovom. Imajući u vidu realne uslove za obavljanje privrednog ribolova i veliku vrijednost sportskog ribolova za rekreaciju radnih ljudi, privredni ribolov je ograničen na relativno mali broj vodotoka. Po članu 14. zakona, privredni ribolov u SR Bosni i Hercegovini može se obavljati samo na Savi, Hutovu blatu sa rijekom Krupom i rijeci Bosni, od mosta u Modrići do ušća u Savu.

Kao i po ranijem zakonu, pravo korišćenja ribljevog fonda na pojedinim ribolovnim vodama daje skupština opštine konkursom udruženjima sportskih ribolovaca ili drugim organizacijama. U zakonu je nova odredba, da skupština opštine može ribolovne vode, koje u hidrografskom, biološkom i ekonomskom smislu predstavljaju pogodnu cjelinu za uspješno vršenje ribolova i unapređivanje ribljevog fonda, proglasiti za ribolovno područje, na kome treba da se sprovodi jedinstveno gazdovanje. Ako se ribolovne vode (isti sliv), koje imaju pomenute karakteristike, nalaze na području dviju ili više opština, ribolovno područje mogu odrediti opštinske skupštine sporazumno.

Zakon određuje da se pravo korišćenja ribljevog fonda na ribolovnom području može dati samo jednoj organizaciji, odnosno zajednici u koju se organizacije udružuju radi zajedničkog unapređivanja ribljevog fonda, planiranja, finansiranja, zaštite ribljevog fonda, podizanja ribogojnih objekata i drugo. Pravo korišćenja ribljevog fonda može se dati na određeno ili neodređeno vrijeme, ali ne manje od pet godina. Prava i obaveze skupštine opštine i organizacije korisnika ribljevog fonda utvrđuju se pismenim ugovorom. Prihvaćene obaveze po ugovoru treba da garantuju mjere kojima će se zaštititi i unaprediti riblji fond.

Zakonom su proširene i preciznije određene obaveze korisnika ribljevog fonda. Svaki korisnik ribljevog fonda dužan je da za svoje vode donese ribarsku osnovu. Ribarska osnova je, u suštini, dugoročni program unapređenja ribarstva, koji polazi od stanja ribljevog fonda i mogućnosti koje postoje za njegovu

korišćenje sa planiranim mjerama za zaštitu i unapređenje do optimalnih mogućnosti. Po članu 12. zakona ribarska osnova treba da sadrži: dosadašnji način korišćenja ribljevog fonda, osnovne karakteristike ribolovnih voda sa stanjem ribljevog fonda po vrstama riba, prirodni godišnji prirast riba, mogućnost godišnjeg vještačkog prirasta ribljevog fonda, mogućnost godišnjeg ulova riba po vrstama, određivanje prirodnih ribljih plodišta, organizaciju ribarsko-čuvarske službe, organizaciju i mjere unapređivanja ribljevog fonda, organizaciju i mjere zdravstvene zaštite ribljevog fonda i sredstva potrebna za sprovođenje mjera zaštite i unapređenja ribljevog fonda, te izvore sredstava.

Na temelju ribarske osnove organizacija je dužna da svake godine do kraja mjeseca decembra donese za narednu godinu godišnji plan, u kome treba da predvidi mjere za unapređenje i zaštitu ribljevog fonda, kao i obim dozvoljenog ukupnog izlova pojedinih vrsta ribe u svojim ribolovnim vodama. Zakon određuje da godišnji izlov riba ne smije da pređe granice prirodnog i vještačkog prirasta. Organizacija je dužna da donese pravilnik o korišćenju ribljevog fonda, kojim pobliže određuje sve uslove za obavljanje sportskog, odnosno privrednog ribolova. Sa glasnošću na pravilnik daje skupština opštine.

Novina u zakonu je i to, da je obuhvatio svu materiju koja reguliše zaštitu i unapređenje ribljevog fonda, a koja je ranije bila obuhvaćena pratećim propisima uz zakon (Uredbe, pravilnici i naredbe). Novi zakon je regulisao pitanje ribljih plodišta, ribočuvarske službe, inspekcije i svih ostalih zaštitnih mjera, tako da nema više potrebe da se donose bilo kakvi prateći propisi. Sada su zakonom određena dozvoljena sredstva i sprave za obavljanje ribolova, lovostaje, minimalne mjere, dozvoljeni maksimalni dnevni i godišnji ulov pojedinih vrsta riba i ostalo, što je ranije bilo regulisano posebnom naredbom republičkog organa nadležnog za poslove ribarstva.

Nužno je napomenuti, da su odredbe zakona o minimalnim mjerama i lovostajama za najvrijednije vrste riba usklađene sa propisima, koji za iste vrste riba važe u SR Hrvatskoj i SR Srbiji, što omogućava da se mogu izjednačiti uslovi za obavljanje ribolova na graničnim vodama. Ovo će doprinijeti da se brže priđe formiranju zajednica korisnika ribljevog fonda na graničnim tokovima. Na rijeci Drini je već formirana jedna zajednica, u koju su se udružili udruženje sportskih ribolovaca Zvornik i Bratunac iz SR BiH i Loznice, Ljubovija i Mali Zvornik iz SR Srbije.

Novi zakon obavezuje korisnike ribljevog fonda da obavezno određuju dijelove tokova sa najboljim uslovima za prirodno razmnožavanje za riblja plodišta. U plodištima je zabranjen svaki ribolov, izuzev izlova ribe za miještenje i za prenošenje u druge ribolovne vode. Organizacije su ovlaštene da na svojim vodama poštavaju mjere zaštite, koje su predviđene zakonom, ukoliko to nalaze za shodno. Tako one mogu svojim pravilnicima povećati minimalne mjere za pojedine vrste riba, produžiti lovostaje, smanjiti broj maksimalnog dnevnog ulova i zabraniti upotrebu nekih sredstava i mamaka. Po članu

18. zakona, organizacija-korisnik je dužna organizovati zaštitu i čuvanje ribljeg fonda.

Zakon je pooštrio kazne za prekršaje koji se vrše na ribolovnim vodama s tim, da je u isti unešena i nova odredba o novčanom kažnjavanju roditelja odnosno staratelja za prekršaje koje učine maloljetnici.

Milan Vinterhalter